LEARN NON-DEFENSIVE LISTENING AND IMPROVE EVERY RELATIONSHIP IN YOUR LIFE, INCLUDING THE ONE WITH YOURSELF

PARASHAS (YISRO)

Jethro, the minister of Midian, * the father-in-law of Moses, heard everything that God did to Moses and to Israel. His people — that HASHEM had taken Israel out of Egypt. * Jethro, the father-in-law of Moses, took Zipporah, the wife of Moses, after she had been sent away. * and her two sons: of whom the name of one was Gershom, for he had said, "I was a sojourner in a strange land"; * and the name of the other was Eliezer, for "the God of my father came to my aid, and He saved me from the sword of Pharaoh."

Jethro, the father in law of Moses, came to Moses with his sons and wife, to the Wilderriess where he was encamped, by the Mountain of God. 9 He said to Moses, "I, your father in law Jethro, have come to you, with your wife and

her two sons with her."

Moses went out to meet his father in law, and he prostrated himself and kissed him, and each inquired about the other's well-being; then they came to the tent. Moses told his father in-law everything that HASHEM had done to Pharaoh and Egypt for Israel's sake — all the travail that had befallen them on the way — and that HASHEM had rescued them.

* Jethro rejoiced * over all the good that HASHEM had done for Israel, that He had rescued it from the land of Egypt. * Jethro said, "Blessed is HASHEM, Who has rescued you from the hand of Egypt and from the hand of Pharaoh, Who has rescued the people from under the hand of Egypt. * Now I know that HASHEM is greater than all the gods, for in the very matter in which [the Egyptians] had conspired against them . . !" * Jethro, the father-in-law of Moses, took a burnt-offening and feast-offenings for God; and Aaron and all the elders of Israel came to eat bread with the father-in-law of Moses before God.

b) It was on the next day that Moses sat to judge the people, and the people stood by Moses from the morning until the evening. 1º The father-in-law of Moses saw everything that he was doing to the people, and he said, "What is

this thing that you do to the people? Why do you sit alone with all the people standing by you from morning to evening?"

¹⁵ Moses said to his father in law, "Because the people come to me to seek God, ¹⁶ When they have a matter, one comes to me, and I judge between a man and his fellow, and I make known the decrees of God and His teachings."

17 The father-in-law of Moses said to him, "The thing that you do is not good.
18 You will surely become worn out — you as well as this people that is with you
— for this matter is too hard for you, you will not be able to do it alone. 19 Now
heed my voice, I shall advise you, and may God be with you. You be a
representative to God, * and you convey the matters to God. 20 You shall caution
them regarding the decrees and the teachings, and you shall make known to
them the path in which they should go and the deeds that they should do. 21 And
you shall discern from among the entire people, men of accomplishment,
God-fearing people, men of truth, people who despise money, and you shall
appoint them leaders of thousands, leaders of hundreds, leaders of fifties, and
leaders of tens. 22 They shall judge the people at all times, and they shall bring
every major matter to you, and every minor matter they shall judge, and it will
be eased for you, and they shall bear with you. 23 If you do this thing — and God
shall command you — then you will be able to endure, and this entire people,
as well, shall arrive at its destination in peace."

²⁴ Moses heeded the voice of his father-in-law, and did everything that he had said. ²⁵ Moses chose men of accomplishment from among all Israel and appointed them heads of the people, leaders of thousands, leaders of hundreds, leaders of lifties, and leaders of tens. ²⁶ They judged the people at all times; the difficult thing they would bring to Moses and the minor thing they themselves would judge.

21 Moses sent off his father-in-law, and he went to his land.

In the third month from the Exodus of the Children of Israel from Egypt, on this day, they arrived at the Wilderness of Sinai. **I They journeyed from Rephidim and arrived at the Wilderness of Sinai and encamped in the Wilderness; and Israel encamped there, opposite the mountain.

³ Moses ascended to God, and HASHEM called to him from the mountain, saying, "So shall you say to the House of Jacob and relate" to the Children of Israel.

^a You have seen what I did to Egypt, and that I have borne you on the wings of eagles and brought you to Me. ^a And now, if you hearken well to Me and observe My covenant, ^a you shall be to Me the most beloved treasure of all peoples, for Mine is the entire world. ^a You shall be to Me a kingdom of ministers ^a and a holy nation. These are the words that you shall speak to the Children of Israel."

Moses came and summoned the elders of the people, and put before them all these words that HASHEM had commanded him. * The entire people in sponded together and said, "Everything that HASHEM has spoken we shall do?"

1. Parshas Yisro

פרשת(יתרו

אַנישָמַע יתָרו כהַן מִרָין חֹתַן משֶה אַת בֶּל־אַשֶּׁר עָשָה אַלהים למשָׁה אַ נישָמַע יתָרו כהַן מִרָין בּ וּלִישָרָאֵל עַמָּוֹ כֵּי־הוֹצִיא יהוָה אַת־יִשְרָאֵל ממעַרֵים: וַיַּלָּח יתְרוֹ חֹתַן נ משֶׁה אֶת־צפּרָה אֲשַת משֶה אַחָר שלוֹחֵיהָ: וְאֶת שְנֵי בָנֵיהָ אֲשֶׁר שֲם י הַאָּחֶד גַרְשׁם כִּי אָמֶר גַּר הָיִיתִי בָּאָרָץ נָבֶריֵה: וְשַׁם הָאֶחֶד אֱלִיעֲוַר ה כִּי־אַלֹהֵי אָבִי בַּעַזְרִי וַיַּצַלְנִי מְחַרֶב פָּרְעָה: וַנָבֹא יִתְרוֹ חַתְן משָה ובַנֵיו וָאשַתָּו אָל־מֹשֶה אֵל־הַמִּדְבָּר אַשֶּר־הָוֹא חֹנֵה שָם הַר הָאֱלֹהָים: ּ נִיֹאמֶר אַל־משֶּׁה אֲנֵי חָתֶנְךְ יִתְרָוֹ בָא אַלֵיךְ וַאשְתְרְּ ושְׁנֵי בָנֵיהָ עְמָהּ ּ וַנִּצָא משָׁה לקַרָאת חָתְנוֹ וַיִּשְׁתַחוֹ וַיִּשַׁק־לוֹ וַיִּשְאֶלָוֹ אֵיש־לְרַצְהוּ ה לְשַׁלֶּוֹם נַיָּבָאוּ הָאָהֵלָה: נַיִּסְפֵּר מֹשֵׁה לְחַתְנֵׁוֹ אֵת בל־אַשֶּׁר עָשֵּׁה יהוה לְפַרְעָה וּלְמִצְרִים עַל אוֹרָת יִשְׁרָאֵל אָת כָּל־הַתְּלָאָה אַשֵּׁר מִצְאָחָם יהוָה בַּדָּרֶךְ נַיִּצַלֵם יהוָה: נִיְחַרְ יתְרוֹ עַל כָּל־הַטוֹבָּה אֲשֵר־עָשֵה יהוָה לישָרָאֵל אֲשֶׁר הצִילָו מִיֶּר מִצְרֵים: וַיֹּאמֵר יתְרוֹ בָּרוֹךְ יהוֹה אֲשֶׁר הצִיל ירי מַנְרָים ומיַר פַּרְעָה אֱשֶׁר הְצִיל אֶת־הָעָם מַתְחַת יַרי א מצרים: עתה ידעתי בי־גדול יהוה מכל־האלהים כי בדבר אשר יג וָדָו עַלֵיהֶם: וַיַּלֶּח יִתְרוֹ חֹתָן מֹשֶה עלֶה וּוְבָחִים לֵאלֹהֵים וַיָּבֹא אָהָרוֹ יובלו וקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלהים: ניה ממַחֶלָת וַיַשֶׁב משֶה לשִׁפָּט אָת־הָעֵם וַיְעָמֶד הָעָם עַל־משֶה מן־הַבְּקַר יד עד־הָעָרָב: וַיַּרָא חֹתָן מֹשֶׁה אָת כָּל־אַשֶּר־הָוֹא עשֵה לָעָם נַיֹאמֶר מָה־ הַדָּבֶר הַוֶּה אֲשֶׁר אַתָה עשה לָעָם מַרוֹע אַתָה יושב לבַרָּף וְכַל־הַעָּם נצב עלֵיך מן־בָּקָר עַד־עַרָב: וַיָאמַר משָה לחָתנוּ כִּי־יָבַא אַלַי הַעָם 🕫 לדרש אַלהִים: כִּי יָהִיָּה לָהֶם דָבַר בָא אַלֵּי ושַפַּטתי בִין אִיש ובִין רעהו 🚾 י והָוֹדַעַתַי אֶת־חַקָּי הָאַלֹהִים וָאֶת־תְּוֹרתֵיוֹ: וַיָּאמֶר חתַן מֹשֶה אֵלֵיוֹ לֹא־ יּ יי טוב הַדֶּבֶר אֲשֵר אָתָה עשָה: נָבל תבל נָם־אַתָּה נֶם־הַעָם הַזָּה אֲשֵר יי ש עמָך בִי־כָבֵד מִמּך הַדָּבָר לָא־תוּכֵל עַשְהוּ לְבַדֵּךְ: עַתַּה(שְׁמֵע) בַּקְלִיּ איעצר ויהי אלהים עמר היה אתה לעם מול האלהים והכאת אתה - אֶת־הַדְבָרִים אַל־הָאַלהִים: והוהַרְתָה אַתְהַם אַת־הַחַקִים ואַת־הַתוּרַת אַ וֹהָוֹדַעַתָּ לָהָם אַת־הַּדְּרַךְ יַלְכוּ בָּה וְאַת־הַמְעַשָה אֲשֵׁר יַעֲשְוּן: וְאַתָּה 🗵 תַחַוָה מכַל־הַעָּם אַנשִי־חול יראי אַלהים אַנשי אמת שנאי בצע בּ ושַמת עַלַהָּם שָרֵי אַלָפִים שָרֵי מאות שָרֵי חַמשִים ושַרִי עשַרת: ושַפַּטוּ אַת־הָעָם בַכָּל־עַתָּ וָהָיָה כָּל־הַדְבֵר הַגָּרל יָבִיאוּ אַלֵּיךְ וְכָל־הַדְבֵר הַקָּטְן ישְׁפָּטוֹ־הָם וָהָקֵל מֵעֶלֵיף וְנָשָאוֹ אַתָּך: אָם אַת־הַרָבֵר הַוָה תַעַשָּׁה וְצוֹךְ בִּי אַלהים וַנַכָּלַתָּ עַמָּד וְגָם בֶּל־הָעָם הַוֹּה עַל־מַקְמוֹ יַבַא בַשְּׁלִום (וַישְׁמֵע 🙃 משה לקול חתנו וועש כל אשר אמר: ויבחר משה אנשי־חיל מכלי 🚾 יִשְרָאֵל וַיִּתֵן אֹתָם רָאשִים עַל־הָעָם שָרֵי אַלְפִים שָרֵי מֵאוֹת שֶׁרֵי הַ חַמשִים וְשָׁרֵי עַשָּרָת: וְשַפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֻת אֶת־הַדְבֶּר הַקְשֵּהֹ יַביאָון אֶל־משֶׁה וְכָל־הַרֶבֶר הַקָּטָן ישִפּוּטָוּ הַם: וַיַשַׁלַח משֶה אֶת־חָתְנֵוּ וילך לו אל־ארצו:

בַּחַבֶּשׁ הַשְּלִישִׁי לְצַאַת בְנִי־ישַׁרָאֻל מֵאֶרֶץ מִצְרֵים בַּיִּוֹם הַזֶּה בָּאוֹ מִדְבַר סִינֵי וַיִּטְּאָוֹ מְרָפִידִּים וַיָּבֹאוֹ מִדְבַר סִינֵי וַיִּטְּאָוֹ מְרָפִידִּים וַיָּבֹאוֹ מִדְבַר סִינֵי וַיִּטְּאָ בְּיִדְים וַיָּבֹאוֹ מִדְבַר סִינֵי וַיִּסְּנָּוֹ מְּהָבָּר וַיְּחָן־ יְּשִׁרְאָל נְגִּר הָהָר: וּמשָׁה עָלָה אָל־הָאַלְהָים וַיִּקְרָא אַלֵּיו יהוה מּן־ דְּהָרֵּ לַאמֹר כָּה תִאמֵר לְבִית יַעֻלְב וְתְגִּיִד לְבְנֵי יִשְׁרָאֵל אַתְּם רְאִיתָם אֲשֵׁר עָשִּיתי לְמצְרֵים וַאָּשָּא אָתְכֶם עַל־כַּנְפִי נְשִּירים וַאָּבָא אַתְכֵם בּּאַר יְבְּבֵּי וַשְּׁרָתְ וְהִיִּיתֶם לֵּי בְּאַרִים וַאָּבָא אַתְכֵם אַבְּר תְבָּבר מְבְּיִבְי וְשִׁרְאָן וְהָיִיתֶם לֵּי בְּבָּנִים הַאָּבְא בִּילְכָּת בְּהַנְים בִּילִי בְּלְּהָּאָרְץ: וְאָתֶם תְהִיוּרֹל מַמְלֶבֶת בְּהָנִים וְנָאבּא תְּבָבר אֶל־בְּנִי ישִרְאַל: וַיִּבְא יִבְּיִב בְּתְּבָּי בְּעָּתִים בִּילִי בָּלְהַהְּבָּר הְבָבר אֶל־בְּנִי ישִרְאַל: וְיִבָּא מֵמְבֵּר הְבָּר בְּתְנִים הָאָבא אַרְרְבִּר הְבָּבר אֶל־בְּנִים הָאָבא אַר בְּבָּר ישִׁרְאַל: וְיִבְּים הַאָּבֵּר הְבָּבר הְבָּר אַל בְּנִיהְם הָאָבא בְּתְנִים בְּעָּשְׁר בְּבְּר יִבְּיִם הָאָּבּר הְבָּבר הִיבְּר הְבָּר בְּבִּים הָאָבּי בְּעִים בִּילְבוֹים בְּעִבּר הְיבְּרִים בְּבְּיבְים הַאָּבְּר הְבָּבר הְבָּר בְּבּר הְיבְּר בְּבְּים הְבָּבְים בְּבְּבִים בְּבְּיבְּב בְּבְּרִים בְּשָׁר הְבָּבר הְבָּר שְׁבְּים הָאָבּר הְיבְרים בְּבְּיב הְבִּים הָּבְּר הְבָּבְים הְבָּר בְּיִבּים הַנִּישׁ בְּיִבְים הַיְבְּים בְּבְּים הְיִבְּים בּיוֹב בְּיִים בְּיִבְּים הְיִבְּים הְבְּיִבְּבְּים בְּיִבּים הְיבְּבְּים הְבָּיִבְּים הְבָּים הְּשְׁרִישׁי בְּעִים הְּנְיִים הְּעָבְּים בְיִבְּים בְּיִבּים הְּבְּים הְּבָּב בְּיבּים הְּיבְּים הְּעָבְּים בְּיבּים הְּבְּיבְּים הְיבְּים הְּבְּיִים הְּבְּיִים הְּבְּיִים הְּבְּבְּים הְּיבְּים בְּיִבּים הְּעָּים בְּיבּים הְּבְּיב בְּיבְיים הְּבְּיִים הְּבְּיבְיים הְּבְּיבְים הְיבְּיוֹי בְּבְּיְים הְבְּבְיבְים הְיבְּיְים בְּיבְיבְים הְיבְּיִים הְיבְיים הְּבְּיבְיים הְיבְּיוּים הְּבְּיבְיים בְּיבְיּים בְּיבְיים הְיבְּבְיי בְיבְּים בְּיבְּים בְּבְּיבְים בְּיבְּים בְּבְיבְיים הְיבְּיבְּים ב

2. Rashí

1. וישמע יתרו – [AND] JETHRO ... HEARD. מה שמועה ישמע ורא – What report did he hear that had such a great effect on him that he came? – קריעת ים סוף ומלחמת עמלק – He heard about the dividing of the Sea of Reeds and the war with Amalek.²

5. Ramban1194-1270

(א) כבר נחלקו רבותינו (מכילתא כאן, זכחים קטז.) בפרשה הואת. יש מהם אומרים כי קודם מתן תורה בא יתבו כסדר הפרשיות, ויש מהן שאמרו שאחר מתן תורה בא. וזה כסדר הפרשיות, ויש מהן שאמרו שאחר מתן תורה בא. וזה ודאי יסתייע מן הכתוב (פסוק ה) שאמר ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה אל המדבר אשר הוא חונה שם הר האלהים. הנה אמר שבא אליו בחנותו לפני הר סיני שחנו שם שנה אחת, וזה טעם אשר הוא חונה שם. ועוד, שאמר הודעתי את חוקי האלהים ואת תורותיו (פסוק טז), שהם הנתונים לו בהר סיני. ועוד, כי כאן (פסוק כז) אמר וישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו, והיה זה בשנה השניה בנסעם מהר סיני, כמו שאמר כפרשת בהעלותך (במדבר יכט) בנסעם מהר סיני, כמו שאמר כפרשת בהעלותן (משה נוסעים אנחנו, ושם כתוב ויאמר אליו לא אלך כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך, והיא ההליכה הכתובה בכאן וילך לו אל

ועוד הביאו ראיה ממה שאמר הכתוב (דברים א ו ז) ה'
אלהינו דבר אלינו בחורב לאמר רב לכם שבת בהר
הזה פנו וסעו לכם, ושם (כפסוק ט) נאמר ואומר אליכם בעת
ההיא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם, ואקח את ראשי
שבטיכם אנשים חכמים וגר' (שם טו), וזו עצת יתרו, ושם
(כפסוק יט) כתוב ונסע מחורב, כי נסעו מיד. ואם כן נצטרך
טעם למה מקדים הפרשה הזאת לכותבה בכאן. ואמר ר"א
כי היה זה בעבור דבר עמלק, כי כאשר הזכיר הרעה שעשה
עמנו עמלק וצוה שנגמלהו כרעתו, הזכיר שעשה לנו יתרו
עמנו עמלק כמצוה עלינו שנשלם לו גמול טוב, וכשנבא להכרית את
עמלק כמצוה עלינו שנזהר בבני הקיני העומדים עמהם ולא
נוסיפם עמם. הוא דבר שאול שאמר להם כן (ש"א טוו):

רעם כל זה אני שואל, על הדעת הזו כשאמר הכתוב וישמע יתרו כל אשר עשה ה' למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים, ולמה לא אמר ששמע מה שעשה למשה ולישראל במתן התורה שהוא מהנפלאות שנעשה למשה ולישראל במתן התורה שהוא מהנפלאות הגדולות שנעשו להם, כמו שאמר (דברים ד לב) כי שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפניך למן היום אשר ברא אלהים אדם על הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים הנהיה אדם על הגרול הזה או הנשמע כמוהו, השמע עם קול אלהים כדבר הגדול הזה או הנשמע כמוהו, השמע עם קול אלהים מדבר מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי:

וכשאמר ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה הי לפרעה ולמצרים על אודות ישראל את כל לפרעה ולמצרים על אודות ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך (פסוק ח), ואמר יתרו מזה עתה ידעתי כי גדול ה' (פסוק יא), למה לא ספר לו מעמד הר סיני, וממנו יודע כי השם אמת ותורתו אמת ואין עוד מלבדו, כמו שאמר (דברים דלה לו) אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים אין עוד מלבדו, מן השמים השמיעך את קולו וגוי. ואולי ממצרים ונסע מארצו והגיע אל משה אחרי היותו חונה בהר מיני אחר מתן תורה. ולא סיפר שהזכיר לו ענין המעמד ההוא, כי הדבר עודנו קרוב ועודם שם, ובידוע כי סופר לו: הקרוב אלי לתפוש סדר התורה שבא קודם מתן חורה בהיותם ברפידים, כמו שאמרו במכילתא (כאן) בהיותם ברפידים, כמו שאמרו במכילתא (כאן) רבי יהושע אומר מלחמת עמלק שמע ובא, שהיא כתובה בדו, ונסע עמהם מרפידים אל הר סיני. והכתוב (פסוק ה)

3. Zevachím 116a

רותרו) אַהָּר מְּחֶן תוּרָה הְּיָה – lhat the arrival of Yisro took place after the giving of the Torah. אַלָּא למִאן הַאָּמָר – But according to the one who says וְחִרהוֹן קוּרם מִתּן תוֹרָה הָיִה – that the arrival of Yisro took place before the giving of the Torah, באי היי של מומר – What can be said? האי היי היי שע בן לוי דרי הושע בן לוי – The sons of R' Chiya and R' Yehoshua ben Levi dispute the matter. המוח – One says: היי הושע בן מון חוֹרָה הְיִה – The arrival of Yisro took place before the giving of the Torah. המון אַחָר – And one says: יתרו אַחָר – מתן תוֹרָה הְיִה הַתַּן תוֹרָה הְיִה – The arrival of Yisro took place after the giving of the Torah. –? –

4. Ibn Ezra 1089-1167

יח (א) וישמע יתרו, לפי דעתי שיתרו בא אל משה אחר שבנה המשכן, כי וש דמות ראיות שאמר הכתוב לאכל לחם עם חותן משה לפני האלחים (להלן פסוק יב). ואמר משה בספר אלה הדברים שאמר השם למשה, רב לכם שבת בהר הזה (דברים א ו) ואומר אליכם בעת ההיא (שם ט) ואתן אותם ראשים עליכם שרי אלפים (שם טו). ולא נוכל לומר כי התעכב יתרו עם ישראל חדשים רבים ואחר כן גתן להם העצה, כי הכתוב אומר ויהי ממחרת (להלן פסוק יג). גם יורה על יושר זה הפירוש, שאמר משה לחובב שהוא לפי דעתו יתרו, כאשר אפרש במקומו2. נוסעים אנחנו (במרבר י כט). ועוד והודעתי את חקי האלהים (להלן פסוק טז) לא יתכן קודם מתן תורה, כי בראש חודש סיון באו אל הר סיני. כי כן כתוב בחדש השלישי (להלן יט א). ולעולם יהיה ראש חדש כאשר יהיה כתוב חדש כלא מספר ובפסוק ובראשי חרשיכם (במדבר כח יא) אפרש זה והנח יום שני ומשה עלה אל האלהים (להלן יט ג)3, ואחר כן היו נכונים לשלשת ימים (שם טו). וזאת הפרשה דבקה עם פרשת ויבא עמלק⁴ להפריש בין מעשה זה וזה^י

6. Imrei Chaim Vizhnitzer Rebbe 1888-1972

וישמע יתרו (יח, א). ברש"י ז"ל ששמע קרי"ס ומלחמת עמלק, ובמדרש איתא שמע מתן תורה, הנה עם בנ"י קדושים עוסקים בתוה"ק מתוך לחץ וענוי ואפילו בזמן שנתונים בצרה, הם חיינו ואורך ימינו, ומחמת זה נתעורר יתרו לבוא לעדת ישראל, קרי"ס רומז על קשוי הפרנסה כאז"ל קשים מזונותיו של אדם וכו', מלחמת עמלק רומז על המצירים לישראל, ושמע קרי"ס קשוי הפרנסה של ישראל, ומלחמת עמלק שהצר הצורר לוחם ישראל, ומלחמת עמלק שהצר הצורר לוחם עם בני ישראל ומיצר להם, אעפי"כ, מתן תורה, היינו בכל זאת עוסקים הם בתוה"ק, משא"כ באומות העולם והי' כי ירעב ויתקצף וקלל במלכו (ישעיה ח) ולכן החליט ובא להיכנס בכלל ישראל.

שמיעה - השבה אל הלב

7. Míchtav Mei'Elíyahu R' Dessler 1892-1953

"וישמע יתרו." וכי רק הוא שמע! הלא כתיב "שמעו עמים ירגזון"! אלא רק הוא שמע – השיב אל לבו ובא להתגייר, מה שאין כן אחרים.

וכן בחבלי משיח. יש אשר יתעוררו משמעותם ויעשו תשובה. ויש להיפך, "ופושעים יכשלו בם" — להגביר ההסתר.

נֵישְׁמַע יִתְרוֹ. יֵשׁ שָׁמַע וְהָפְּסִיד. וְיֵשׁ שְׁמַע וְנִשְׂכֵּר. יוֹאָשׁ שְׁמַע וְהָפְּסִיד, שְׁנֵשׁ שְׁמַע וְנִשְׂכֵּר. יוֹאָשׁ שְׁמַע וְהָפְּסִיד, שְׁנָּאֲמֵר: אָז שְׁמַע הַמֶּלֶּף אֲלֵיהֶם (דה״ב כד, יוֹ). לְפִיכָף, וְאֶת יוֹאָשׁ עְשׁוּ שְׁפְּטִים (דה״ב כד, כד). וְבֵן שְׁמְעוּ עַמִּים יְרָגָזוּן (שמות טו, יד). אֲבֶל יִתְרוֹ שְׁמַע וְנְשְׁכֵּר, שֶׁהָיָה כֹּמֶר לַעֲבוֹדְה זְרָה וּבָא וְנְדְבֵּק לְמֹשֶׁה וְנְכְנֵס תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְׁכִינְה וְזְכָה לְיַתֵּר פְּרְשַׁת הַדִּיְנִין לְיִשְּׂרְאֵל, שֶׁאָמֵר לְמֹשֶׁה, לֹא טוֹב הַדְּבָר אֲשֶׁר אָתָה עשֵׂה.

Now Jethro heard (Exod. 18:1). Some hear and lose (their reward), while others hear and are rewarded. Joash heard and lost (his reward), just as it is said: Then the king hearkened unto him (II Chron. 24:17), but after that is written: So they executed judgment upon Joash (ibid., v. 24). Similarly, the peoples have heard and they tremble (Exod. 15:14). However, Jethro heard and was rewarded. Though he had been an idolatrous priest, he joined Moses, and entered under the wings of the Shekhinah. For that he became worthy of adding the portion dealing with judges to the Torah of Israel, when he told Moses: The thing that thou doest is not good (ibid. 18:18).

8. Mídrash Transhuma

9. Zevachím 116a

10. Devarim, Chapter 25

יָנְבוֹר אֶת אֲשֶר־עָשֵה לְּךֶּ עַמְלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֵּם מִמְצְרֵיִם: אֲשֶׁר קַּרְךְּ בְּצֵאתְכֵם מִמְצְרֵיִם: אֲשֶׁר קַּרְךְּ בְּצֵאתְכֵם מִמְצְרֵיִם: אֲשֶׁר קַּרְךְּ בְּצָאתְכֵם מִמְצְרֵיִם: אֲשֶׁר וְלָא יָרָא אֱלְהִים: וְהָיָה בְּהָנִים יהוָה אֱלֹהֶיךְ ו בְּלְּךְ מְכָּל־אִיְבִיׁךְ מִסְּבִּיב בָּאָרֶץ אֲשֵר יהוְה־אֱלֹהֶיִךְ נֹתֵן לְךְּ נַחֲלָה לְרְשְּתָּה תִמְחֶה אֶת־וַכֶּר עַמְלֵק אֲשֵׁר יהוְה־אֱלֹהֶיִם לְא תִּשְׁבֵּח: פפפ בּי בּיִםיִם עליים:

17 Remember what Amalek did to you, * on the way when you were leaving Egypt, 18 that he happened upon you on the way, and he struck those of you who were hindmost, all the weaklings at your rear, when you were faint and exhausted, and he did not fear God. 19 It shall be that when HASHEM, your God, gives you rest from all your enemies all around, in the Land that HASHEM, your God, gives you as an inheritance to possess it, you shall wipe out the memory of Amalek from under the heaven — you shall not forget!

11. Rashí

- 2. This practice is one of the paths of repentance, for when a difficulty arises, and the people cry out [to God] and sound the trumpets, everyone will realize that [the difficulty] occurred because of their evil conduct, as [Jeremiah 5:25] states: "Your sins have turned away [the rains and the harvest climate]." This [realization] will cause the removal of this difficulty.
- 3. Conversely, should the people fail to cry out [to God] and sound the trumpets, and instead say, "What has happened to us is merely a natural phenomenon and this difficulty is merely a chance occurrence," this is a cruel conception of things, which causes them to remain

attached to their wicked deeds. Thus, this time of distress will lead to further distresses.

This is implied by the Torah's statement [Leviticus 26:27-28]: "If you remain indifferent to Me, I will be indifferent to you with a vengeance." The implication of the verse is: When I bring difficulties upon you so that you shall repent and you say it is a chance occurrence, I will add to your [punishment] an expression of vengeance for that indifference [to Divine Providence].

12. Rambam Hílchos Ta'aníyos

ב וְדַכָּר זָה מַדְרָכִי הַמְּשׁוּכָה הוּא. שֶׁבִּזְמַן שֶׁתָבוֹא צָרָה וְיִזְצֵקוּ עָלִיהָ וְיִרִיעוּ, יַדְעוּ הַכֹּל שֲׁכָגְלָל מְצַשֵּׁיהֶם הָרְעִים הוּרָע לָהָן. כַּכָּתוּב: צְוֹנוֹתִיכֶם הָטוּ וְגוֹי. וְזָה הוֹא שֵׁיגִרם לְהָסִיר הַצֵּרָה מֵעְלֵיהָם.

ג אַכָּל אָם לֹא יַוְצָקוּ וְלֹא יָרִיעוּ, אֶלָּא יֹאמְרוּ: דָּכָר זֶה מִמְנַהַּג הָעוֹלָם אַרְע לָנוּ, וְצָרָה זוֹ נִקְרֹה נָקָרִית – הָרִי זוֹ דֶּרָךְּ אַכְזְרִיּוּת, וְגוֹרֶמֶת לָהֶם לְהַדְּכֵק בְּמַצֵשׁיהֶם הָרָעִים.

וְתוֹסִיף הַצְּרָה צָרוֹת אֲחֵרוֹת, הוא שָׁבָּתוֹב בַּׁחוֹרָה: וְהַלַּכְתֶּם עִמִּי בְּּקְרִי. וְהַלְבָחִי גַּם אֲנִי עִמֶּכֶם בַּחֲמֵת קָרִי.

כּלומַר: כְשַׁאָבִיא עַלֵיכֶם צָרָה כְּדִי שָׁתְּשׁוֹבוּ, אָם תֹּאמְרוּ שֶׁהִיא קָרִי, אוֹסִיף לָכֵם חָמָת אוֹתוֹ קָרִי. מתן – R' ELAZAR OF Mt. MODAI SAYS: מַתּרָ – R' ELAZAR OF Mt. MODAI SAYS: מַתּרָ שְׁמָע וְרָאוֹ – It was the tiding of the Giving of the torah that he heard and because of which he Came. שבשניתנה תורָה – FOR WHEN THE TORAH WAS GIVEN TO ISRAEL היה קולו – FOR WHEN THE TORAH WAS GIVEN TO ISRAEL היה קולו מטוף העולם וער סופו – THE SOUND OF [GOD'S] VOICE RESOUNDED FROM ONE END OF THE WORLD TO THE OTHER. בול היבליהן – AND ALL THE KINGS OF THE IDOL WORSHIPERS WERE SEIZED WITH TREMBLING IN THEIR PALACES

ר אַמְרוּ שׁירָה – AND THEY RECITED SONG, אָמָרוּ שׁירָה – AS IT IS STATED: רבודיי, – AND IN HIS PALACE ALL PROCLAIM "GLORY!" (בוֹלְים אַצְל בּלְנָם הָרָשֶׁע – There-upon THEY ALL CONVERGED UPON THE WICKED BILAAM) ואמרו לו

– AND SAID TO HIM: מָה קול הָהָמון אֲשׁר שְׁמָענו → WHAT IS THE TUMULTUOUS SOUND THAT WE HAVE HEARD? שמא מבול בא לעולם - IS PERHAPS A second FLOOD COMING UPON THE WORLD, אמר להם) – as it is stated: [١٤6] אמר להם) – הי למבול ישביי HASHEM WILL RETURN TO THE FLOOD פאמר להם] - HE RE-SPONDED TO THEM: מלך לעולם" - HASHEM SITS EN-THRONED AS KING FOREVER. [48] – בַּרָר נַשְׁבָע הַקְרוֹשׁ בָרוֹךְ הוֹא שֵׁאִינוֹ ד מביא מכול לעולם - THE HOLY ONE, BLESSED IS HE, HAS ALREADY SWORN THAT HE WILL NOT again BRING A FLOOD UPON THE WORLD. 49 אמרו לו – THEY SAID TO HIM: אמרו לו – A FLOOD OF WATER HE WILL NOT BRING, אַכָּל מַבול של אש מביא – BUT perhaps HE WILL BRING A FLOOD OF FIRE, שנאמר - AS IT IS STATED: (50) יי נשפטיי הי נאפטיי – FOR WITH FIRE WILL HASHEM JUDGE? אַמֵּר לָהֹן – HE SAID TO THEM: אָמֵר לָהֹן – בֹבֶר נשבע שאינו מַשחית כָל בָשֶׁר HE HAS ALREADY SWORN THAT HE WILL NOT DESTROY ALL FLESH.[51] They said to him: ומה קול ההמון הזה ששמענו – THEN WHAT WAS THAT TUMULTUOUS SOUND THAT WE HEARD? אָמֶר לָהִם HE SAID TO THEM: חמדה טובה יש לו בבית גנויו – (GOD) HAS A WONDERFUL OBJECT OF DESIRE IN HIS TREASURE HOUSE שַּהָיתָה גנווָה אִצלו – THAT HAS BEEN HIDDEN AWAY WITH HIM תתקע"ד דורות קודם FOR NINE HUNDRED SEVENTY-FOUR GENERATIONS BEFORE THE WORLD WAS CREATED, (52) ביקש ליתנה לבניו – AND HE SOUGHT TO GIVE IT TO HIS CHILDREN, שנאמר – AS IT IS STATED: יהי עז לעמו (תן׳ – HASHEM WILL GIVE MIGHT TO HIS NATION. 1531 ומיָר) פָּתחוּ כוּלְם וּאָמִרוּ – IMMEDIATELY THEY ALL COMMENCED AND SAID: יברך את־עמו בשלום .. - MAY HASHEM BLESS HIS NATION WITH PEACE. [54]

13. Zevachím 116a

The Gemara asks:

(ליה) - אָמָר הַאָּמָר (ליה) - Why is it that there, regarding the Emorite kings, [Scripture] states: "וְלֹא־הָיָה בָּם עוֹד רוּהִיי. - and there was no longer spirit within them, אַבָּא רַבָּאמָר - whereas here, when quoting Rachav's statement to Joshua's emissaries, it is stated:

(מוֹל בְּמָה עוֹד רוּחַ באִישִי - and no spirit remained erect in any man ?[66]

14.Bamídbar Rabba 3:2

Come and see. The Holy One, blessed be He, brought Jethro near to Himself but did not choose him. He brought Rahab near but did not choose her. Happy are these whom He brought near to Himself even though He did not choose them!

15. Yerushalmi (Berachos 2:8)

לולי משה בחזרו אבל לא קירבו. אשריהם אלו שבחרם הקב'ה
אע'פ שלא קירבם. בא וראה יתרו קירבו הקב'ה אבל לא בדרו.
רחב הזונה קרבה אבל לא בחרה. אשריהם אלו שקירבן אע'פ
שלא בחרן. פשרונה שאלה לד'יוםי א'ל אלהכון מאן הוא בעי
מקריב. הביא לפניה כלכלה של תאנים ודותה בוררת יפה
זכוררת ואוכלת. א'ל את יודעת לכרור והקב'ה אינו יודע לברור
מאן דהוא חמי עוכרון מבין הוא כדר ביה ומקריב ליה. ר'
נחמיה בש'ר שמואל בר רב יצחק לא כל הקרוב קרוב ולא
כל הרחוק רהוק. יש נבחר ונרחה ונהקרב יש נכחר ונרהה
ולא נתקרב, אדרו נבחר (מ"ל צ') ובחר אתומכל שבמי ישראל

. סשלו טשל לסה הדבר דומה לסלך שהיה לו בן היה חביב עליו יותר מדאי. מסלך שהיה לו בן היה חביב עליו יותר מדאי מה עשה המלך נמע לו פרדם. בשעה שהיה הבן עושה רצונו של אביו היה מחזר בכל העולה כולו ורואה אי זו נמיעה יפה בעולם ונומעה בתוך פרדיםו. ובשעה שהיה מכעיםו היה מקצץ כל נמיעותיו. כך בשעה שישראל עושין רצונו של נמיעותיו. כך בשעה שישראל עושין רצונו של

הקב"ה מחזר בכל העולם כולו ורואה אי זה צדיק באומות העולם וסביאו ומדכקו לישראל. כנון יתרו ורחב. ובשעה שהן מכעיסין אותו היה מסלק הצדיקים שביניהן. דלמא ד' חייה בר אבא וחבורתיה ואית דטרין ר' יוסי בי ר' חלפתא

16. Rashí

11. מַכּירוֹ הָיִיתִי לְשֶׁעָבֵר וְעַבְשָׁיוֹ בְּיוֹתֵר - Now I know. מַכּירוֹ הָיִיתִי לְשֶׁעָבַר וְעַבְשָׁיוֹ בְּיוֹתֵר - I recognized Him in the past, but now even more.

ם הַכְּל הָאַלהים – Than all the Gods. בְּל עֲבוֹרָה וָרָה שֶׁבְעוֹלִם – This, the fact that Jethro could speak of all the gods, teaches us that he was familiar with all the idolatry in the world, בּל מְבוֹרָה וְרָה שְׁלא עִבְרָה ּ – that he did not leave a single form of idolatry that he did not worship.

17. Zevachím 116a

דּאָמָר יִדְעָה דּאָמָר אַ דְּעָה For the master said: דְּאָמֵר מָּר For the master said: דְאָמֶר מָּר For the master said: אַל לְּךָ כָּל שֶׁר וְנְגִּיד For the master said: שְלא בָּא עַל רָחָב For the master said: שְלא בָּא עַל רָחָב There was not a single ruler or leader anywhere שְלא בָּא עַל רָחָב That did not cohabit with rachav the harlot. בת יי שְנִים הָיְהָה כְּשֶׂיִצְאוֹ וְשְׁרָאֵל הַמְדְּבָּח בוּ The rabbis said: אַמְרִים בּתְיַבְּה בְּשָׁיִצְאוֹ וְשְׁרָאֵל הַמְּצְרִים היִיְהָה בְּשָׁיִנְאוֹ וְשְׁרָאֵל בְּמִדְבָּר And she engaged in harlotry the entire forty years that israel was in the wilderness. אָחָר נִי שְׁנָה נִתְנִייְרָה After attaining fifty years of age she converted to Judaism. אַמְרָה She said to בּשְׁבֵּר חֶבֶּל חֵלון Let me be forgiven בּשְׁבֵּר חָבֶל חֵלון In reward for the rope, the window and the flax. בּשְׁרִים בּיִבּי הַעָּר בּשְׁרִים בּעַרִים בּערִים בּערִיב בּערִים בּערִיב בּערים בּערִים בּערִים בּערים בּערִים בּעריב בּעריב בּעריב בּערים בּעריב בּערים בּעריב בּעריב בעריב בעריבעריב בעריב בעריב בעריב בעריב בעריב בעריב בעריב בעריב בעריב בעריבערי

18. Malbím (Yehoshua) 1809-1879

ויבאו בית אייה הינה ושמה רחב, והיה בזה תחרילה נפרלת (א) שלא יכירום כי מבני ישראל זמה, באי בית אשה זונה, ונודע לתושבי כנען כי ישראל עם שינא זמה המה ולא יעלה על לבם כי הדוווי יביאל בית זמה המה ולא יעלה על לבם כי הדוווי יביאל בית

זונה יתגודדו. (ב) ע"י שהיה שמה רחב מפורסמת בשמה אצל גדולי הארץ כמ"ש רחב בשמה זגתה. נגלו לה סתרי גדולי הארץ וסודותיהם ואצלה יחקורו כל הנעשה בארץ ולכן לא הלכו לשום מקום רק וישכבו שמה:

19. Shemos 24:7

* Moses wrote all the words of Hashem. He arose early in the morning and built an altar at the foot of the mountain, and twelve pillars * for the twelve tribes of Israel. * He sent the youths of the Children of Israel and they brought up burnt-offerings, and they slaughtered bulls to Hashem as feast peace-offerings to Hashem. * Moses took half the blood and placed it in basins, and half the blood he threw upon the altar. * He took the Book of the Covenant and read it in earshot of the people, and they said, "Everything that Hashem has said, we will do and we will obey!" * Moses took the blood and threw it upon the people, and he said, "Behold the blood of the covenant that Hashem sealed with you concerning all these matters."

ייי נִיבְּוְ מִזְבָּחַ תְּחָת הָּהֶר וּשְׁתֵים עֲשְׁרָה מַצַבְּה לִשְׁנִים עֲשְׁרָ שִׁבְּטִּר יִשְׁרָה מַצַּבָּה לִשְׁנִים עֲשָׁר שׁבְּטִי וּיִבְּן מִזְבָּחַ תְּחָת הָהֶר וּשְׁתֵים עֲשְׁרָה מַצַּבָּה לִשְׁנִים עָשָׁר שׁבְּטִי יִשְׁרָאֵל וַיִּשְׁלֹח עָתְׁת וַיִּבְּחִׁוּ וְּבָּחִים שְּלָמִים לֵּיִהוָה פָּרִים: נִיִּקְח מִשֶּׁה חֲצִי הַּדְּם נַיָּשֶׁם בָּאַנָּנְת וַחֲצִי הַּדְּם וּיַשְׁם בָּאַנְּנְת וַחֲצִי הַּדְּם וּיַבְּקְע עִלְיהָמוֹבְח: נִיּקָח מְשֶׁה חֲצִי הֹנְה בְּלִית יִּבְּרָם מִשְּׁה אֶת־הַבְּם נִיוְרָק עַל־הָעָם הַּאַמְי: נִיּקָח מְשָׁה וְנִישְׁמֵע: נִיּקָח מְשָׁה וְאָהָרְן נָרָב וַאֲבִיהוֹא (שְּבְעִים מִזְקְנִי יִשְׁרְאֵל: וַיִּרֹאוּ הְנָּה הְנָה הַבָּח מִשְׁה וְאָהָרְן נָרָב וַאֲבִיהוֹא (שְּבְעִים מִזְקְנִי יִשְׁרָאַל: וַיִּרֹאוּ הַיִּה הְּבָּרִים הַאָּבְּל וְיִרְאֹן בִּיבְּב וַאַבְיהוֹא (שְּבְעִים מִזְקְנִי יִשְׁרָאַל: וְיִרֹאוּ

20. Pírkeí Avos 6:6

[6] Torah is even greater than priesthood or royalty, for royalty is acquired along with thirty prerogatives, and the priesthood with twenty-four [gifts], but the Torah is acquired by means of forty-eight qualities, which are: Study, attentive listening articulate speech, intuitive understanding, discernment, awe, reverence, modesty, joy, purity, ministering to the sages, closeness with colleagues, sharp discussion with students, deliberation, [knowledge of] Scripture, Mishnah, limited business activity, limited sexual activity, limited

[1] גְּדוֹלָה תוֹרָה יוֹתַר מוְ הַכַּבְּהְנָה וֹמוְ הַמַּלְכוֹת, שַׁהְמֶּלְכוֹת נִקְנִית בְּשְׁלִיםוֹת נִקְנִית בְּשְׁלִיםוֹת בְּשְׁלִיםוֹת בַּשְׁלְכוֹת נַקְנִית בְּשְׁלִיםוֹת בְּשְׁלִית הָאָדְן בַּעֲרִיכָת בְּאַלְוֹה וְבְּיִרִים וִשְׁמוֹנָה דְּבְרִים, וְאָלוֹ הוְ: בְתַלְמוֹדֹן בְּשְׁמִיעַת הָאָדְן בַּעַרִיכָּת שְׁבְּרִים, בְּשְׁבְּלוֹת הַלַב, בְאִימָה, בִּירְאָה, בַעֲנָוָה, בּשְׁמְחָה, שְּבֶּרִים, בִּישוֹב, בְּשְׁבָּרִים, בִישוֹב, בְּשְבָּוֹל הָבִרִים, בִּישוֹב, בְּמְלָנִיה, בְשׁמוֹש הַרְךְ אִרץ, במעוֹט חָחוֹרָה, בִּמעוֹט דְרְךְ אִרץ, במעוֹט תַעֲנוֹג, בַמעוֹט הַמְלְנוֹג,

21. Rashi (Mishpatim)

ר מְּכֶל שְאָר אַכְּרִים שְבֵּגוף — And what is it about the ear that it should be bored – וְמָה רְאָה אוֹן לֹרְצִע – of all the organs of the body? אָמֵר רַבְּן וּחָנְן בְּן זְבָאי – The Tanna Rabban Yochanan ben Zakkai said: אוֹן הוּ הַיִּנִי , לא תגנביי? — This ear that heard at Mount Sinai, "You shall not steal," – and nonetheless he went and stole, "רְצַעֵּי – let it be bored. This reason applies in the case of one who is sold into servitude by the court because of theft, "ואם מוכר עצמו – and if he sold himself because of poverty, the following reasoning applies: אוֹן שַשְּמֵעָה עַל הַר סִינִי בְּר סִינִי בְּיִר כִּינִי שִׁרְאל עָבְרוֹם "An ear that heard at Mount Sinai, "בו לי בני ישָרְאל עָבְרוֹם " for the Children of Israel are slaves unto Me," – הַלַּךְ וְצָנָה אָדון לְעַצְמוּ – and he went and acquired a different master for himself, בּתַרְצַעִּי – let it be bored.

שמַע ישְרָאֵל, יהוָה אֱלהַינוּ, יהוָה אֶחֶד:

22. Shema

Hear, O Israel: HASHEM is our God, HASHEM, the One and Only.

אוצר החכמה

יט. השמעיות בתלמוד

234567 n"nn

23. Kol Nevuah R' Dovíd Cohen - Ha'Nazír 1887-1972 ההגיון העברי שמעי הוא, ולא עיוני. המחשבה העברית הוא דבור פנימי, דברים שבלב, שהבינה שומעתם ושופטת בם. בלשון המקרא, במקום, חשבתי, אני חושב, יאמר, אמרתי אל לבי, אדבר בלבי. בלשון המשנה, ובמדרשי הלכה, משמע, או משמעות־מובן, ממשמע שנאמר — ממובן הנאמר, שומע אני — מבין אני. כשהתלמודי הבבלי, רוצה להביא ראיה או להקשות קושיא, אומר, שמע מינה, תא שמע. אם לא סבירא ליה, אומר, לא שמיע לינו.

Rabbi Efrem Goldberg - Boca Raton Synagogue

24. Pírkeí Avos 6:2

אָמֶר רָבִּי יְהוֹשֶׁע בָּן לַוִי, בְּכָל יוֹם וְיוֹם בָּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֶב וּמְכְרָזֶת וְאוֹמֶרֶת, אוֹי לְהָם לְבִּרִיזֹת מֵעֶלְבּוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה. שֶׁכְּל מִי שֻׁאֵינוֹ עוֹסַק בָּתּוֹרָה נְקְרָא נְזוּף, שֶׁנְּאֲמָר (משלי יא) נָזֶם זְהָב בְּאַף חָזִיר אִשְׁה יְפָה וְסְרַת טְעָם. וְאוֹמֶר (שמות לב) וְהַלְּחֹת מֵעֲשֹׁה צֱלֹהִים הַמְּה וְהַמְּכְתָב מְכְתָב צֱלֹהִים הוּא חְרוּת עֵל הַלְּחֹת, אֵל תִּקְרָא חָרוּת אֶלְא חַרוּת, שָׁאֵין לְךְּ בָּן חוֹרִין אֶלְא מִי שְׁעוֹסָק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הֲרֵי זָה מִתְעַלָּה, שְׁעוֹסָק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הֲרֵי זָה מִתְעַלָּה, שְׁנַוֹּמֵלְ וְמִנֹר בִּמוֹרָה בַּרִי זָה מִתְעַלָּה, שְׁנַוֹּמִל בְּמוֹת:

Rabbi Yehoshua ben Levi said: Each and every day a heavenly echo goes out from Mount Horeb, and announces and says: "Woe to the creatures for disparaging the Torah;" for anyone who does not involve himself in the Torah is called "rebuked," as it is said (Proverbs 11:22): "A ring of gold in a swine's snout is a beautiful woman who turns from discretion," and it says (Exodus 32:16): "And the tablets were the work of God, and the writing was the writing of God, graven upon the tablets," do not read "graven" (harut) but rather "freedom" (herut), for there is no free man except one that involves himself in Torah learning; And anyone who involves himself in Torah learning is elevated, as it is said (Numbers 21:19): "and from Mattanah (a place name that means 'gift,' and so can refer to the gifting of the Torah), Nachaliel; and from Nachaliel, Bamot (a place name that means 'high places')."

אֱת־הַדְּבָרִים הָאֵׁלֶה דַּבֶּר יְהֹוֶה אֶל־כָּל־קְהַלְכֶם בְּהָר מִתְּוֹדְּ הָאֵשׁ הֵעְנֵן וְהָעַרַפָּל קוֹל גָּדִוֹל וְלָא יָסֵף וַיִּכְתָבָם עַל־שָנֵי לָחָת אֲבָנִים וַיִּתְנֵם אֵלֵי:

The LORD spoke those words—those and no more—to your whole congregation at the mountain, with a mighty voice out of the fire and the dense clouds. He inscribed them on two tablets of stone, which He gave to me.

25. Devarim 5:19

26. Unkelus

יָת פַּתְגָמֵיָא הָאַלֵּין מַלִּיל יָיָ עַם כָּל קְהָלְכוֹן בְּטוּרָא מָגוֹ אֲשְׁתָא עֲנָנָא וָאָמִיטִתָּא קַל רַב וָלָא פָסַק וּכִתָּבְנוּן עַל תַּרִין לוּחַי אַבְנֵיִא וִיהַבְּנֵן לִי

27. Rashbam

קלא 'א, according to the plain meaning of the text there was never again such an overpowering sound in the history of mankind. Whenever the word '90' appears it represents an addition of something. (compare Deut: 5,21, Psalms 73,19, and Genesis 18,23, the expression האף תחפה, where the latter word is from the same root as '90'.)

ולא יסף - שוב לא נוסף קול גדול כזה בעולם לפי פשוטו, כי כל יסף לשון תוספת - אם יוספים אנחנו. אבל - ספו תמו מן בלהות - מגזרת האף תספה צדיק עם רשע.

Rabbi Efrem Goldberg - Boca Raton Synagogue

28. Yisro

עתה ידעתי כּי־גדוֹל יָהוָה מכּל־הָאֵלֹהִים כִּי בַדְבָּר אַשׁר וַדוּ עַלִיהַם:

Now I know that the LORD is greater than all gods, yes, by the result of their very schemes against [the people]."

29. Rashí

מכל האלהים [GREATER] THAN ALL THE GODS - This tells us that he had a full knowledge of every idol in the world - that he left no idol unworshipped by him (Mekhilta d'Rabbi Yishmael 18+11+1).

מכל האלהים. מִלְמֵד שַׁהָיָה מִכִּיר בְּכֵל עֵ"זַ שַׁבְּעוֹלָם, שַׁלֹּא הְנִּיח ע"זַ שַׁלֹא עַבַדָה (מכילתא):

הַתָּהַלְלוּ בָּשֵׁם קָדְשָׁוֹ יִשְׂמָח לֻב ן מְבַקְשֵׁי יְהוַה:

30. Tehillim 105

Exult in His holy name; let all who seek the LORD rejoice.

32. Isidor Rabi

The New Hork Times | https://nyti.ms/29z7B4q

Archives | 1988

'Izzy, Did You Ask a Good Question Today?'

JAN. 19, 1988

To the Editor:

Isidor I. Rabi, the Nobel laureate in physics who died Jan. 11, was once asked, "Why did you become a scientist, rather than a doctor or lawyer or businessman, like the other immigrant kids in your neighborhood?"

His answer has served as an inspiration for me as an educator, as a credo for my son during his schooling and should be framed on the walls of all the pedagogues, power brokers and politicians who purport to run our society.

The question was posed to Dr. Rabi by his friend and mine. Arthur Sackler, himself a multitalented genius, who, sadly, also passed away recently. Dr. Rabi's answer, as reported by Dr. Sackler, was profound: "My mother made me a scientist without ever intending it. Every other Jewish mother in Brooklyn would ask her child after school: 'So? Did you learn anything today?' But not my mother. She always asked me a different question. 'Izzy,' she would say, 'did you ask a good question today?' That difference - asking good questions -made me become a scientist!"

This world of "Ready, Fire, Aim" would be a far better place if all the world's leaders, starting in particular with our President, hearkened to this wisdom. It's time to stop giving answers before we understand the questions. DONALD SHEFF New York, Jan. 12, 1988

31. Beis Yaakov Izbitzer Rebbe

אנכי בדרך נחני ה' בית אחי אדני. זה שאמר הכתוב (מהלים ק"ה,גי) ישמח לב מבקשי ה', ישמח לב הוא לב אחד, ומבקשי ה' הם שנים, וכן כאן נשמח לב אברהם כשראה ששרה רוח נבואה גם על עבדיו, אז הבין כי השי"ת שוכן בתוך כל מעשיו וגם על כל התפשטותיו וקניניו, וכמו שנראה ברבן גמליאל שאמר על מה שרחיו לילה הראשונה שמתה אשתו והשיב איסטנים אני. אף שעדיין לא נאמר הדין שאיסטנים מותר, אכן מחמת שהיה מבורר מאוד עד שהשי"ת שכן בכל מעשיו, לכן נקבע ממעשיו להלכה שאיסטנים מותר לרחוץ (ברכות מ"ה) ולכן איתא (שם) שעבדים ישפחות אין נקראים אבא פלוני ואמא פלונית חוץ משל בית רבן גמליאל, לפי שכל כך קבע אור ה' בכל התפשטות מעשיו עד שכל קניניו היו מלאים קדושה.

33. R' Kalonymous Kalman Shapira Píacezna Rebbe 1889-1943

פרשת יתרו

ב"ה יתרו כשכת זה הייתי בהחבא.. (העתק מכי"ק המחבר הק' וצלה"ה)

ונודעת הקושיא בספרי כ"ק אא"מ מרן הה"ק זצוקללה"ה ובשאר נודעת הקושיא בספרי כ"ק אא"מ מרן הה"ק זצוקללה"ה ובשאר הפשק, מה שואל רש"י מה שמועה שמע ובא, הא הפסוק מפרש כי הוציא ד' את ישראל ממצרים, ולמה משיב רש"י קי"ס ומ"ע, ולא כמו שמפורש בפסוק כי הוציא יכו'.

אבל קבה"ת במדבר היתה, ואפשר לרמו גם להא שאיתא בספה"ק בית אהרן על דברי רש"י (בואחחנן) שמע ישראל וכר׳ שלא יהא לבך חלוק על המקום, ואומר בקדשו, שלא תאמר במקום הזה אששר לעבוד את ד', ובמקום הזה א"א לי, רק בכ"מ צריכים לעבוד את ד' ע"כ. לכן אילו קבלו ישראל את התורה בארצם בא"י היו חושבים שרק במקומם ובביתם אפשר להם לקיים אותה ולא כשהם בגולה ומטורדים, לכן נתן ד' להם התורה במדבר בדרך וטלטול שידעו שבכל מקום צריכים לקיימה, כנ"ל שלא יהא לבך חלוק על המקום.

לכן אפשר רש"י ז"ל שואל כזאת על יתרו מה שמועה שמע "זבא", למה
הוצרך לבא, כי היה יכול לשבת בביתו ולשלוח למש"ר שישלח לו איזה
איש מישראל שיגיירו וילמדו תורה, כמו שהוא שב לביתו לגייר את בני
משפחתו, וע"ז מתרץ קי"ס ומלחמת עמלק, כי עמלק רצה לקררם, ואיך זה
עלה בדעתו שיוכל זאת אחר קי"ס שראתה שפחה וכו'. אבל עמלק חשב כיון
שהם בדרך, ח"ו יוכל להם, אף שכבר היו במדרגה גדולה כזו, וזה אשר
קרך "בדרך", שע"ז סמך, לכן אמר יתרו א"כ לא די לקבל את התורה
בביתי בלבד אלא מוכרח אני ללכת שמה ולקבלה בדרך ג"כ, ואז אוכל

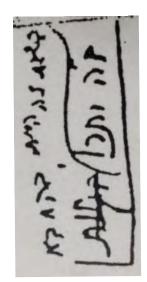
להיות יהודי גם בביתי. היינו שע"י ששמע שאחר קי"ס היתה מלחמת עמלק שחשב שבדרך יוכל להם הוצרך גם יתרו לבא לדרך ולמדבר ולהתגייר.

מלמד שעמור הענן משלים וכו' ע"ש)

34. Dr. Hillel Abramson

Searching for an escapee from the notorious Pawiak Prison, the Nazis arrested 255 Jewish leaders in the Warsaw Ghetto, holding them hostage and demanding that the community turn over the 21-year old resistance fighter Andrzej Kott. The rebel was not found. The Jewish hostages were eventually

The Rebbe was forced to spend that Sabbath (Yitro, January 27, 1940) in hiding from Nazi patrols. The entry for that week begins with an unusual first-person annotation. Immediately after the traditional opening "Blessed is God. Yitro," the Rebbe added the phrase "in exile" (be-galut). He then struck out the phrase and wrote above it, "On this Sabbath I was in hiding."

The size and makeup of the Rebbe's audience that week remains unknown. He may have been speaking with other communal leaders who were also hiding from the Germans. It is not impossible that he was completely alone, recording his thoughts for posterity. The Rebbe's message, however, was one of defiance and spiritual courage. Certainly reflecting on his immediate situation, the Rebbe emphasized the value of learning Torah under difficult circumstances:

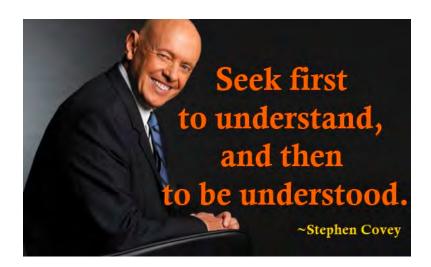
The receiving of the Torah took place in the wilderness. Perhaps this allusion is implicit in the holy work Bet Aharon, which mentions Rashi's comment on the verse Hear O Israel, "that your heart should not question the Omnipresent." The holy Bet Aharon explains, "that you should not say, 'under these circumstances it is possible for me to serve God, but under other circumstances it is impossible for me.' Rather, under all circumstances one must serve God." Consequently, had the Jewish people received the Torah in their own land, in the land of Israel, they would have thought that it is only possible to fulfill it in

their own places, in their own homes, and not when they are in exile, beset by distractions. Therefore, God gave them the Torah in the wilderness, on the road, while traveling, in order that they might know that the Torah must be fulfilled under all circumstances.

He added emphasis by discussing the first line of that week's Torah reading, which describes how Yitro went out to the desert to meet his son-in-law Moses. When the Rebbe referred to the attack of the Amalekites on the Jews wandering in Sinai, the allusion to the contemporary Nazi oppressors was painfully obvious:

Amalek reasoned that while the Jewish people were wandering, then Amalek could prevail despite the Jews' lofty level of spiritual attainment, Heaven forbid. This is the meaning of the verse, Amalek cooled you off on the way.... Therefore Yitro said, "if this is the case, it is not sufficient merely to receive the Torah at home. I must rather go there and receive the Torah while traveling as well, and then I can be a Jew even in my home." In other words, once he heard that after the splitting of the Sea of Reeds there was a war with Amalek, who thought that they could prevail when the Jews were wandering, Yitro realized that he must also travel to the wilderness...

Returning to his opening strikeout, we can only speculate why the Rebbe chose to replace "in exile" with the phrase "in hiding." Exile, in Hebrew as in English, has a much stronger connotation than "hiding." For Jews it has powerful associations with the millennial diaspora from the Holy Land, and was traditionally viewed as Divine punishment for human transgression. Writing in 1940, the Rebbe was certainly also aware of the strength of the Zionist movement, which viewed Jewish settlement in Poland negatively, urging Jews to return to the ancient homeland (the Rebbe himself had close family ties in Israel, and yearned to emigrate there). The Rebbe's subtle alteration seems to soften all of those associations—perhaps to say that so long as he was with his Hasidim, he was not "in exile." The Kott affair forced him into hiding, but as long as he could comfort his Hasidim with Torah, then he remained fundamentally at home.

35. Stephen Covey Seven Habits of Highly Effective People

Here are some great Seek First to Understand phrases to use:

- So, you're saying that...
- As I get it, you feel...
- If I understand you correctly, you think...
- You feel_____about_

THE SEVEN HABITS OF HIGHLY EFFECTIVE PEOPLE

how to speak. But what about listening? What training or education have you had that enables you to listen so that you really, deeply understand another human being from that individual's own frame of reference?

Comparatively few people have had any training in listening at all. And, for the most part, their training has been in the Personality Ethic of technique, truncated from the character base and the relationship base absolutely vital to authentic understanding of another person.

If you want to interact effectively with me, to influence me—your spouse, your child, your neighbor, your boss, your coworker, your friend—you first need to understand me. And you can't do that with technique alone. If I sense you're using some technique, I sense duplicity, manipulation. I wonder why you're doing it, what your motives are. And I don't feel safe enough to open myself up to you.

The real key to your influence with me is your example, your actual conduct. Your example flows naturally out of your character, or the kind of person you truly are—not what others say you are or what you may want me to think you are. It is evident in how I actually experience you.

Your character is constantly radiating, communicating. From it, in the long run, I come to instinctively trust or distrust you and your efforts with me.

If your life runs hot and cold, if you're both caustic and kind, and, above all, if your private performance doesn't square with your public performance, it's very hard for me to open up with you. Then, as much as I may want and even need to receive your love and fiftluence, I don't feel safe enough to expose my opinions and experiences and my tender feelings. Who knows what will harnen?

But unless I open up with you, unless you understand me and my unique situation and feelings, you won't know how to advise or counsel me. What you say is good and fine, but it doesn't quite pertain to me.

You may say you care about and appreciate me. I desperately want to believe that. But how can you appreciate me when you don't even understand me? All I have are your words, and I can't trust words.

I'm too angry and defensive—perhaps too guilty and afraid—to be influenced, even though inside I know I need what you could

HABIT 5 SEEK FIRST TO UNDERSTAND, THEN TO BE UNDERSTOOD

Unless you're influenced by my uniqueness, I'm not going to be influenced by your advice. So if you want to be really effective in the habit of interpersonal communication, you cannot do it with technique alone. You have to build the skills of empathic listening on a base of character that inspires openness and trust. And you have to build the Emotional Bank Accounts that create a commerce between hearts.

EMPATHIC LISTENING

"Seek first to understand" involves a very deep shift in paradigm. We typically seek first to be understood. Most people do not listen with the intent to understand; they listen with the intent to reply. They're either speaking or preparing to speak. They're filtering everything through their own paradigms, reading their autobiography into other people's lives.

"Oh, I know exactly how you feel!"

"I went through the very same thing. Let me tell you about my experience."

They're constantly projecting their own home movies onto other people's behavior. They prescribe their own glasses for everyone with whom they interact.

If they have a problem with someone—a son, a daughter, a spouse, an employee—their attitude is, "That person just doesn't understand."

A father once told me, "I can't understand my kid. He just won't listen to me at all."

"Let me restate what you just said," I replied. "You don't understand your son because he won't listen to you?"

"That's right," he replied.

"Let me try again," I said. "You don't understand your son because he won't listen to you?"

"That's what I said," he impatiently replied.

"I thought that to understand another person, you needed to listen to him," I suggested.

"Oh!" he said. There was a long pause. "Oh!" he said again, as the light began to dawn. "Oh, yeah! But I do understand him. I know what he's going through. I went through the same thing myself. I guess what I don't understand is why he won't listen to

This man didn't have the vaguest idea of what was really going

on inside his boy's head. He looked into his own head and thought he saw the world, including his boy.

Our conversations become collective monologues, and we never That's the case with so many of us. We're filled with our own really understand what's going on inside another human being. rightness, our own autobiography. We want to be understood.

When another person speaks, we're usually "listening" at one of our levels. We may be ignoring another person, not really listening practice selective listening, hearing only certain parts of the conversation. We often do this when we're listening to the constant chatter of a preschool child. Or we may even practice attentive listening, paying attention and focusing energy on the words that at all. We may practice pretending. "Yeah. Uh-huh. Right." We may are being said. But very few of us ever practice the fifth level, the highest form of listening, empathic listening.

your motive in listening is autobiographical. You listen with reflective skills, but you listen with intent to reply, to control, to techniques of "active" listening or "reflective" listening, which basically involve mimicking what another person says. That kind ships, and often insults those "listened" to in such a way. It is also essentially autobiographical. If you practice those techniques, you may not project your autobiography in the actual interaction, but When I say empathic listening, I am not referring to the of listening is skill-based, truncated from character and relationmanipulate.

When I say empathic listening, I mean listening with intent to understand. I mean seeking first to understand, to really understand. It's an entirely different paradigm.

Empathic (from empathy) listening gets inside another person's frame of reference. You look out through it, you see the world the way they see the world, you understand their paradigm, you understand how they feel.

Empathy is not sympathy. Sympathy is a form of agreement, a makes them dependent. The essence of empathic listening is not form of judgment. And it is sometimes the more appropriate emotion and response. But people often feed on sympathy. It that you agree with someone; it's that you fully, deeply, understand that person, emotionally as well as intellectually

Empathic listening involves much more than registering, reflecting, or even understanding the words that are said. Communica-

HABIT 5 SEEK FIRST TO UNDERSTAND, THEN TO BE UNDERSTOOD

language. In empathic listening, you listen with your ears, but you communication is represented by the words we say. Another 30 percent is represented by our sounds, and 60 percent by our body also, and more importantly, listen with your eyes and with your heart. You listen for feeling, for meaning. You listen for behavior. You use your right brain as well as your left. You sense, you intuit, percent of in fact, that only 10 tions experts estimate,

you're dealing with the reality inside another person's head and Empathic listening is so powerful because it gives you accurate data to work with. Instead of projecting your own autobiography heart. You're listening to understand. You're focused on receiving and assuming thoughts, feelings, motives and interpretation, the deep communication of another human soul.

Emotional Bank Accounts, because nothing you do is a deposit fingers to the bone to make a deposit, only to have it turn into a self-serving, intimidating, or condescending because you don't In addition, empathic listening is the key to making deposits in unless the other person perceives it as such. You can work your withdrawal when a person regards your efforts as manipulative, understand what really matters to him.

Empathic listening is, in and of itself, a tremendous deposit in the Emotional Bank Account. It's deeply therapeutic and healing because it gives a person "psychological air."

If all the air were suddenly sucked out of the room you're in right now, what would happen to your interest in this book? You wouldn't care about the book; you wouldn't care about anything except getting air. Survival would be your only motivation.

Next to physical survival, the greatest need of a human being is But now that you have air, it doesn't motivate you. This is one of the greatest insights in the field of human motivation: Satisfied needs do not motivate. It's only the unsatisfied need that motivates. psychological survival-to be understood, to be affirmed, to be validated, to be appreciated.

When you listen with empathy to another person, you give that person psychological air. And after that vital need is met, you can then focus on influencing or problem solving.

This need for psychological air impacts communication in every

Page #14

36. Dr. John Gottman

For much more on Dr. Gottman's skills for Active Listening, read his highly acclaimed book: *The Relationship Cure: A 5 Step Guide to Strengthening Your Marriage, Family, and Friendships.*

Whether or not you consider yourself to already be a skilled active listener, tune in to the tips below. Though they seem very easy to implement in theory, in reality they are almost impossible to implement simultaneously. We don't expect you to. However, making an effort to keep them in mind is of tantamount importance in a Digital Age whose distractions make it far too easy to lose touch. Regardless of your current level of proficiency in active listening, being conscious of your role in conversations in the context of the following skills can turn your relationships around:

Focus on being interested, not interesting. This seems to be a very common piece of wisdom, probably because so many people have found it so useful. According to Dr. Gottman, Dale Carnegie's advice in his 1937 classic, *How to Win Friends and Influence People* was on point: "You can make more friends in two months by becoming genuinely interested in other people than you can in two years by trying to get other people interested in you." So often we get caught up in what we are saying and forget to listen to others. When we give our friends, lovers, relatives, and coworkers our time and attention by listening to their detailed thoughts and feelings, we make them feel valued and appreciated. Isn't that what we all want? Apply this advice to your life liberally and try not to be stunned by the difference it makes.

Start by asking questions. Not too specific (one-word answers don't open up a conversation!) and not too open-ended ("How's it going" often receives a formulaic, insincere, or meaningless response such as "Great," which clearly doesn't reflect what the person is thinking). Try: "What stressors are you currently facing at work?" or "How do you think we should celebrate the cat's birthday this year?"

Ask questions about people's goals and visions of the future. They will probably have something interesting to say. It is likely that they will appreciate you for asking and you will appreciate them for their answer.

Look for commonalities. Here are Dr. Gottman's words on the subject: "People are attracted to those with whom they have things in common, so make it a point to let others know when you share similar views or backgrounds. At the same time, don't try to make yourself the focus of conversation. Say enough to establish common ground and empathize, but always remember to share the floor."

Tune in with all your attention. Really listening can be really hard, especially if you have a tendency to spend the time the other person is talking carefully planning out the next thing you are going to say (If you have this tendency, you are not alone). While it is natural to be distracted by the thoughts flying through your head, to really participate in a conversation means to intentionally abandon the urge to engage in two parallel monologues. What can you do to get out of the habit? Try to follow the other person's train

Rabbi Efrem Goldberg - Boca Raton Synagogue

of thought – travel with them as it moves through the landscape of their mind. As your travels arrive at points that stimulate your natural curiosity, show sincere interest in a way that feels genuine. Ask questions when you reach intriguing junctures!

Respond with an occasional brief nod or sound. A verbal cue such as "mm-hmm" or "yeah" lets the speaker know that you're paying attention and are interested in what they are saying.

From time to time, paraphrase what the speaker says. This serves two purposes: First, it lets the speaker know that you're tuned in. Second, it gives you the opportunity to clarify what they've said. Paraphrasing when you ask a question is often a good idea, and can look like this: "You said that you were looking into renovating Sarah's old dollhouse to fit in a rec room for the cat. Why do you think this is a good idea?"

Maintain the right amount of eye contact. Too little eye contact can communicate disinterest, nervousness, or lack of confidence, while too much (staring) can communicate intrusiveness or hostility. Allow the speaker to meet your eye, don't be afraid to look at each other, and keep in mind that holding eye contact for more than a few seconds with a smile can be construed as flirtation. Many books have been written about this. To learn much more about verbal and nonverbal emotional communication, check out Dr. Gottman's books!

Let go of your own agenda. Instead of trying to direct the flow of conversation, giving advice, trying to solve the speaker's problems (or feeling overwhelmed and unintentionally minimizing or denying negative feelings they communicate), just be there. If the conversation turns to intense emotional issues and we want to help, many of us jump into the role of rescuer – but the truth is that individuals are best helped by being given the room to speak their feelings and discover the answers to their questions and solutions to their problems themselves. The greatest gift you can give to a friend or lover or family member struggling with difficult life problems is not your opinion but your warm presence and a listening ear. The best thing you can do is to convey the following message: "I understand how you're feeling right now." In Dr. Gottman's words, "Although we can't eliminate all the pain life presents our friends and loved ones, we can offer one another immeasurable support in difficult times simply by listening in authentic, empathetic ways."